

УДК 687

АЛЛА КОЛОДЯЖНА, ОЛЕКСАНДРА БУЙМІСТЕР
Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

СТАЛИЙ РОЗВИТОК У СВІТІ МОДИ

Мета. У роботі досліджується, як принципи сталого розвитку впливають на виробництво та споживання одягу. Особлива увага приділяється сталій моді, використанню екологічно чистих матеріалів, практикам повторного використання та переробки, а також впливу сталих рішень на споживчу поведінку.

Ключові слова: сталий розвиток; швидка мода; індустрія моди, стійка мода

Постановка завдання. Сучасна індустрія моди є однією з найбільш розвинених, але й водночас найбільш ресурсоемних галузей світової економіки. У гонитві за прибутком світові бренди випускають нові колекції, як «конвеєр» – чи не щомісяця, створюючи недорогі речі, які втрачають свою актуальність в короткий проміжок часу. «Швидка мода» призводить до збільшення споживання ресурсів, масштабного забруднення навколишнього середовища та накопичення текстильних відходів. Зміни клімату, виснаження природних ресурсів та несправедливі умови праці робітників стали основними викликами, з якими стикається сучасна мода. У цьому контексті поняття сталого розвитку набуває особливої актуальності. У широкому розумінні сталий розвиток – це концепція, що передбачає задоволення потреб сучасного покоління без шкоди для майбутніх поколінь.

Методи досліджень. Для виконання постановленого завдання було використано методи аналізу наукових джерел, синтезу, узагальнення отриманих результатів.

Результати досліджень. Сталий розвиток у світі моди передбачає сприяння етичному виробництву, соціальній справедливості та довготривалості використання одягу. Трансформація модної індустрії в напрямку сталого розвитку вимагає комплексних рішень, що поєднують інновації у виробництві, використання екологічно чистих матеріалів, скорочення відходів та зміну споживачької поведінки. Індустрія моди в цілому відіграє важливу роль у досягненні цілей сталого розвитку та їх досягнення, економічному зростанні та зайнятості. Адже за оцінками, весь

ланцюжок поставок одягу дає від 8 до 10 відсотків глобальних викидів парникових газів, також мода є другою найбільш водоемною галуззю на землі, споживаючи приблизно 79 мільярдів кубічних метрів води на рік. Окрім цього, мода стикається з такими соціальними проблемами, як сучасне рабство на різних етапах виробництва. Мода використовує 98 мільйонів тон невідновлюваних ресурсів щороку, і лише 12 відсотків матеріалу, який використовується для одягу, зараз переробляється. Тому існує очевидна потреба переходу до більш сталих практик в даній галузі, які вимагатимуть участі як споживачів, так і виробників [1].

У сучасній модній індустрії сталий розвиток набув значного впливу, спонукаючи бренди переосмислювати свої підходи до виробництва та формувати екологічно відповідальний образ. Зі зростанням споживчого попиту на етично вироблену продукцію модні компанії усвідомлюють потребу впроваджувати відповідальні практики. Від вибору матеріалів до виробничих процесів формується комплексний підхід до сталого розвитку, який спрямований на зменшення негативного впливу індустрії на довкілля. Переробка та повторне використання стали ключовими методами зменшення відходів. Наприклад, британська компанія Ruby Moon, що займається виробництвом купальників і одягу для активного відпочинку, створює свою продукцію, використовуючи рибальські сітки та пластикові пляшки з океану. Подібним чином індійське соціальне підприємство EcoKaagi переробляє відходи пластику на тканини ручної роботи, які потім використовуються для виготовлення модних аксесуарів і предметів ужитку. Ще одна тенденція, яка набуває популярності на ринку, — це розповідь і навчання клієнтів. Бренди все більш прозорі щодо своїх процесів виробництва та дизайну, підкреслюючи свою прихильність до етики та сталого розвитку. Висвітлюючи передову практику пошуку та виробництва, компанії можуть завоювати довіру споживачів, які віддають перевагу екологічному вибору. У відповідь на зростаючий попит на сталість в індустрії моди бренди в усьому світі взяли на озброєння екологічні практики, підкреслюючи силу глобальної обізнаності в просуванні сталого розвитку. Компанії, які віддають пріоритет справжньому сталому розвитку, отримують позитивні результати у своїх громадах. Інновації в екологічній моді Levi's є яскравим прикладом у цій галузі завдяки своїй ефектній кампанії «Купуй краще, носи довше». Ця глобальна ініціатива підвищила обізнаність споживачів, спонукаючи їх робити свідомий

вибір одягу, підкреслюючи прагнення Levi's виробляти міцний одяг, який служить поколінням [2].

Все більше відомих модних брендів починають орієнтуватися на концепцію «стійкої моди» (Sustainable Fashion). Sustainable Fashion — це відповідальне ставлення до природи, її ресурсів і людей, задіяних у виробництві речей.

Брендам, що випускають одяг та аксесуари, концепція екостійкої моди пропонує використовувати технології, які не забруднюють планету, та матеріали, що підлягають вторинній переробці. А самим покупцям замість частого й недорогого оновлення гардеробу — обирати якісні речі, користуватися ними максимально довго і не викидати після закінчення терміну служби [4].

Стійка мода є частиною циклічної економіки, де залишки після виробництва або використання речей отримують друге життя — подібно до того, як це влаштовано в природі. Принцип стійкості базується на розумінні: скільки часу річ залишається в продажу і як довго її носять; що відбувається з нею після закінчення використання: вона стає відходом, відправляється на переробку чи використовується повторно; якщо річ потрапляє на звалище, скільки часу займе її утилізація і якими методами це відбувається; які речовини виділяються в навколишнє середовище в процесі утилізації.

Модна індустрія зазнає значних змін у напрямку сталого розвитку, викликаних зростаючим попитом споживачів на екологічно відповідальні рішення. Враховуючи значний вплив галузі на довкілля, термінове впровадження конкретних заходів є необхідним для забезпечення відповідального майбутнього. На щастя, розвиток етичної моди демонструє стійке зростання та перспективну ринкову вартість. Крім того, переробка, повторне використання матеріалів стають важливими трендами, що сприяють екологічно свідомому майбутньому.

Глобальне дослідження поглядів споживачів на стале споживання моди, проведене у 2019 році консалтинговою компанією KPMG, показало, що 80% учасників були стурбовані екологічними проблемами, а дві третини з них підтримали ідею сталої моди. Згідно з результатами дослідження, учасники вважали основними характеристиками екологічної моди високоякісні та довговічні продукти. Проте готовність платити більше за стійку моду залишалася низькою. Це показує, що в ієрархії прийняття рішень споживачами фактор навколишнього середовища стоїть нижче інших важливих

факторів покупки, таких як ціна, якість, вартість і зручність покупки. Тому вкрай важливо подолати розрив у впливі сталого розвитку на споживчу поведінку споживачів, підвищити важливість екологічних факторів у прийнятті ними рішень і сприяти більш стійкій індустрії моди [3].

Висновок. Підвищення обізнаності молодих поколінь у сфері сталого розвитку можна розглядати як ключовий стимул для впровадження циклічних бізнес-моделей у модній індустрії. Підтримка циркулярної економіки та податкова політика, що стимулює зростання локального споживання, можуть стати важливими чинниками, які переконують споживачів надавати перевагу екологічній моді замість швидкої моди. Зменшуючи розрив між захистом природи та екологічним споживанням, свідомі споживачі можуть відігравати ключову роль у вирішенні цієї проблеми.

Література

1. Fashion and the UN SDGS. URL: <https://springwise.com/sustainable-source/fashion-and-the-sdgs/> (дата звернення: 24.08.2024).
2. The State of Sustainability in the Fashion Industry. URL: <https://infomineo.com/sustainable-development/the-state-of-sustainability-in-the-fashion-industry/> (дата звернення: 26.08.2024).
3. The consumer role for a sustainable fashion industry. URL: <https://translate.google.com/?hl=ru&sl=en&tl=uk&text=THE%20CONSUMER%20ROLE%20FOR%20A%20SUSTAINABLE%20FASHION%20INDUSTRY&op=translate> (дата звернення: 12.08.2024).
4. Що таке Sustainable Fashion і чому стійка мода — це важливо. URL: https://tvoemisto.tv/news/10_profesinyh_navychok_yakym_maie_ovolodity_lyudy_na_do_2020_roku_76398.html (дата звернення: 15.08.2024).